

WALD
PRESS

pořádá

VÝSTAVU PRO AUDABIAC

na podporu projektu „Uměním ke svobodě“, určeného dětem z dětských domovů

OPUŠTĚNÁ ŽIDLE MARIE-THERÉSE WALTHER, akryl, plátno, 105 x 85 cm, 2002

JOSEF RYZEC – obrazy

ALE PABLO PICASSO STÁLE ŽIJE

LEDEN – ÚNOR 2005

Malý Španělský sál
Španělská 10, Praha 2

„Aby se dítě dobře vyvíjelo, bylo zdravé, sobě k uspokojení a společnosti k užítku, mělo by být co nejméně zraňováno. Mělo by tedy žít v takovém rodinném prostředí, které mu poskytuje náležité podněty, přiměřeně proměnlivé a rozmanité, odpovídající jeho rozvoji. Tyto podněty společně s okolním prostředím by měly pro dítě vytvářet smysluplný svět protknutý láskou rodiny a prostý pocitu ohrožení, úzkosti či nebezpečí.

V harmonickém prostředí rodiny by si dítě mělo vytvářet své první a nejdůležitější citové vazby a vztahy a mělo by získávat důležitý pocit, že pro ty druhé kolem sebe má nějaký význam. To je pozitivní identita, vědomí vlastního já a vlastní hodnoty.

Pro dobrý vývoj dítěte je rovněž zapotřebí respektovat jeho potřebu otevřené budoucnosti. To znamená, že se na něco těšíme a něco očekáváme. Všechny výše popsané potřeby dítěte by měly být a jsou naplňovány soužitím dítěte s těmi, kteří k němu patří a ono patří k nim. Když některá z těchto potřeb vypadne, je zle,“ říká lékař dětských duší profesor Zdeněk Matějček.

Děti z dětských domovů mají své duše zraněny a projekt „Uměním ke svobodě“ se snaží pomáhat vychovatelům z dětských domovů tyto dětské dušičky „léčit“.

Takové citové poranění může zůstat skryto pod prahem vědomí po celý život a často zakládá negativní postoj k okolnímu světu, k druhým lidem a nakonec i k sobě samému.

Je výsledkem zla, které na dětech páchají vlastní rodiče. Takovému zlu může dítě podlehnout, avšak ze své podstaty má také sílu, aby zlu odolalo a v konfrontaci s ním získalo něco, co jinak získat nelze. Musí však proto mít prostředí, které vychází vstříc jeho přirozeným potřebám, a musí k tomu mít také svobodnou a pevnou vůli.

Právě takové prostředí se snaží vytvořit projekt „Uměním ke svobodě“.

Prázdninový život dětí provázejí totiž umělci. Ti vedou děti nejen v uměleckých dílnách, kde rozvíjejí jejich tvůrčí schopnosti a dovednosti, ale zároveň jim zprostředkovávají kontakt s vlastní uměleckou tvorbou. Děti jsou obklopeny jejich obrazy, sochami, fotografiemi, hudbou, tancem a vším, co tvoří umění uměním.

Slovy švédského pedagoga Franse Carlgrena lze jasně vystihnout, oč v tzv. uměleckých dílnách jde. Není to snaha produkovat „dětské umění“, či snad snaha děti kultivovaněji zabavit v době jejich volna, případně v nich odhalit skryté možnosti, uplatnitelné dobře v dospělosti. To vše by se dalo pravděpodobně zajistit jednodušeji. Při umělecké činnosti dětí v rámci projektu jde však o víc. Když se pracuje s dřevem nebo hlinou při vytváření nějaké typické podoby zvířete, když se při malování nebo kreslení zápasí s materiálem, aby se dosáhlo stanoveného cíle, když se střídá rozhod-

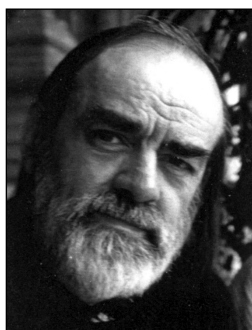
nost a trpělivost při vzniku obrazu, pak prožíváme nasazení celé osobnosti. Uvádět v soulad jemnosti hlíny, nuance lyrického sborového zpěvu nebo hry na nástroj, to vyžaduje vytrvalost a schopnost neúnavně cvičit. Krize a pohromy při nacvičování větší hry – na jevišti při malování kulis či šití kostýmů – jsou zkouškami výdrže, ale také krásným zážitkem společného života. A jaké je to uspokojení, když potlesk odmění všechnu námahu a potvrdí štěstí umělecké práce.

Všechna tato umělecká cvičení a úsilí jsou cvičením vůle. Není žádného lepšího školení vůle, než něco s radostí znovu a znovu nacvičovat, i přes překážky a obtíže.

Mnohé úkoly, které jsou dětem v uměleckých dílnách předkládány, vyžadují od nich také vnitřní postoj, jehož instinktivně nejsou vůbec schopny. Opatrný může být nucen stát se smělým, domýšlivý uvážlivým, kdo má slabou vůli, může ukázat vytrvalost a svéhlavý schopnost přizpůsobit se. Toto výchovné působení má hluboké a trvalé účinky.

Letní i celoroční práce s dětmi má i další význam, spočívající v kultivaci jejich tvůrčí fantazie. O ní a o jejím významu pro osobní svobodu mluví zcela srozumitelně opět pedagog Carlgren, když říká, že jednou z nejdůležitějších vnitřních schopností, již může mít dospělý člověk k dispozici, je právě tvůrčí fantazie.

Potřebujeme ji v našem denním životě. Životní cesta člověka bez fantazie je dána směrem, který určují jiní. Takový člověk je nesvobodný. Pro děti z dětských domovů, a nejen pro ně, je tou nejlepší ochranou před závislostmi všeho druhu právě výchova ke svobodě.

JOSEF RYZEC

narozen 1942 v Praze

bydliště: Šmilovského 5, 120 00 Praha 2

studia: FAMU – střih, prof. Jan Kučera

soudní znalec pro obor polygrafie, předseda Klubu přátel Pabla Picassa, který je členem UVU č. 66, předseda občanského sdružení LUGH, jehož členové jsou ochránci, obhájci a nositelé keltského odkazu zanechaného na současném území Čech, Moravy a Slezska našimi dávnými předky.

Toto sdružení mimo jiné je pořadatelem každoročních výstav Lughnasadh, konaných vždy od 31. 8.

Významná ocenění:

V roce 1989 vyhrál první cenu v celosvětové soutěži na sérii známek OSN Crime prevention.

Je tak jediným československým výtvarníkem, podle jehož návrhů OSN známky vydala. Tato série známek byla vydána pro příležitost zahájení 8. světového kongresu kriminalistů v roce 1990.

V roce 1995 vyhrála zlatou cenu v soutěži publikací o scénografii na Pražském Quadriennale kniha „Zrcadlo světového divadla“, kterou výtvarně a graficky upravil.

Je zastoupen ve stálé sbírce současného umění v Národní galerii v Praze (Veletřní palác, úsek Česká groteska). Dále jsou v internetové kavárně Veletřního paláce trvale umístěny velkoplošné parafráze obrazů Pabla Picassa (jeho série Kočka chytá ptáka a Kočka žere ptáka), které namaloval v únoru 2003 přímo v Malé dvoraně Veletřního paláce pro NG jako součást jeho akce „Pocta Pablu Picassovi“, která byla realizací symbolického poděkování za Picassovu morální podporu tehdejšímu Československu po jeho přepadení Hitlerovým Německem. Výstava byla konána k datu 15. 3. 2003.

Samostatné výstavy:

Od roku 1981 do roku 2003 asi 20 výstav na různých místech v České republice i v zahraničí.

Autor projektu a jeho účastník:

1997–2004 tematické skupinové výstavy Lughnasadh, konané v Praze na Vyšehradě, na hradě Seeberg u Františkových Lázní, v Berouně, ve Vídni (České centrum), v Dublinu (Ministerstvo kultury Irska), speciální expozice Lughnasadh při příležitosti výstavy Svět knihy 2004 v Praze (tematicky zaměřené na literaturu Irska, Skotska a Walesu).

Důležité další výstavy:

1998 – účast na společné výstavě „Podoby fantaskna v českém výtvarném umění 20. stol.“, AJG, Hluboká n. Vlt. Kurátor Vlastimil Tetiva.

2004 – výstava Vojtěcha Preissiga v Jízdárně Pražského hradu – malba nerealizovaného Preissigova projektu „Art Fundamental“ pro světovou výstavu v Paříži v roce 1925. Autor výstavy Tomáš Vlček.